

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (67.)
oraz Komisji Środowiska (36.)
w dniu 12 grudnia 2012 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 23. posiedzeniu Senatu do projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 35)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodnicząca Komisji Środowiska Jadwiga Rotnicka)

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Proszę państwa, nie rozchodzimy się, proszę.

Otwieram kolejne posiedzenie Komisji Środowiska, którego przedmiotem będzie właśnie...

(*Głos z sali:* i samorządu...)

Tak, przepraszam. Dobrze, że kolega mi pomaga, bo ja już dzisiaj jestem troszkę skołowana.

To jest posiedzenie dwóch komisji: – Komisji Środowiska oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, którego przedmiotem będzie inicjatywa ustawodawcza dotycząca zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W tej propozycji ustawodawczej zawarto poprawki, które nie mogły się znaleźć w ustawie o odpadach. W zestawieniu wniosków są podane także te poprawki, które zostały zgłoszone na sesji plenarnej.

Podobnie jak w przypadku tamtej ustawy głos oddaję panu legislatorowi. I po kolei będziemy głosować.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Pani Przewodnicząca, Panie Przewodniczący, Wysokie Komisje, Biuro Legislacyjne proponuje głosowanie nad poprawkami w kolejności jak w przedstawionym zestawieniu.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dobrze, dziękuję bardzo.

Pierwsza jest poprawka grupy senatorów: Paszkowskiego, Skurkiewicza, Błaszczyka, Matusiewicza i Sitarza. Proponują, by w tytule ustawy na końcu dodać wyrazy: „oraz ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw”. Bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Pragnę jedynie zwrócić uwagę, że nad poprawkami pierwszą, szóstą i ósmą należy głosować łącznie, dlatego że poprawki te stanowią pewną całość. One wydłużają do

dnia 1 lutego 2013 r. termin, w którym rady gmin zobowiązane są podjąć uchwałę w zakresie metod ustalania częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie dotychczasowych przepisów. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję.

To są poprawki pierwsza, szósta i ósma.

Pan Przewodniczący.

Senator Janusz Sepioł:

Proszę mi wytłumaczyć, dlaczego nad poprawkami pierwszą i ósmą należy głosować łącznie. Bo dlaczego trzeba głosować łącznie nad szóstą i ósmą, to jeszcze rozumiem, ale pierwsza dotyczy tylko tytułu, poprawka ósma zaś – terminu wejścia w życie. To są oddzielne kwestie.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka ósma modyfikuje zasady wejścia w życie ustawy. Proszę zwrócić uwagę, że odnosi się ona do artykułu dodawanego, art. 1a, o którym mowa w art. 6 ustawy. Na mocy poprawki ósmej przepis, o którym mowa w poprawce szóstej, czyli dodawany do ustawy przepis art. 1a, wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

(*Brak nagrania*)

Senator Janusz Sepioł:

Rozumiem, że nad szóstą i ósmą trzeba głosować łącznie, ale gdybyśmy nie przyjęli pierwszej, to szósta byłaby bezprzedmiotowa.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Wprowadzenie poprawki szóstej skutkować będzie tym, że rozwiniemy nowelizację o zmiany kolejnej ustawy. W związku z tym modyfikujemy tytuł omawianej ustawy. Tytuł ustawy będzie mówił, że nie nowelizujemy jednej ustawy, tylko dwie, to znaczy dodatkowo tę ustawę, o której mowa w art. 1a. Dziękuję.

(*Senator Janusz Sepioł:* Rozumiem.)

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję. Wątpliwości zostały wyjaśnione.
Co na to strona rządowa?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:**

Wszystkie trzy poprawki – pierwszą, szóstą i ósmą – opiniujemy pozytywnie.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

A więc poprawki pierwsza, szósta i ósma.
Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek? Proszę
o podniesienie ręki. (17)

Dziękuję.

Poprawki zostały przyjęte.

Następna w kolejności jest poprawka druga, tak?

**Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:**

Poprawka ta nakłada na gminę określone w ustawie
obowiązki w zakresie zapewnienia utrzymania czystości
i porządku na terenach szlaków turystycznych.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję.

To poprawka pana senatora Laseckiego.

Co na to strona rządowa?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:**

Negatywnie opiniujemy w całości tę poprawkę.
Negatywnie.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Negatywnie.

Proszę bardzo, udzielam głosu.

Senator Jarosław Lasecki:

Pani Przewodnicząca, Panowie Przewodniczący, bardzo
dziękuję.

Chciałbym zwrócić uwagę na jedną rzecz. Ja rozumiem,
że negatywna opinia pana ministra wynika z tego, że dzisiaj
obowiązek ten spoczywa na właścicielach gruntów i istnieje
obawa, że ci właściciele gruntów będą wywozić śmieci
na szlaki turystyczne po to, żeby sprzątała je gmina. Otóż
chcę powiedzieć, że my tą ustawą regulujemy całkowicie
i całościowo problem odpadów, problem śmieci. Jeżeli
poszczególne mieszkańcy czy też poszczególni właściciele
gruntów w gminie i tak będą musieli płacić za wywóz
śmieci, to jaki interes będą mieli w tym, żeby te śmieci
wywozić na szlaki turystyczne? No żaden.

Jedyny problem, który tutaj może się pojawić, to kwe-
stia turystów, czy też raczej pseudoturystów, którzy będą
tłumnie przyjeżdżać do danej gminy i zostawiać tam bu-
telki po wodzie mineralnej, opakowania czy cokolwiek
innego, bo tak im wygodniej. Wtedy obowiązek, nakaz
usunięcia tychże śmieci, ciążyący na właścicielu działki,
może spowodować to, że szlaki turystyczne przestaną
w Polsce istnieć, bo prywatni właściciele po prostu będą
swoje działki grodzić. A chciałbym przypomnieć, że tylko
w pierwszym półroczu 2012 r. w Polsce były trzydzieści
trzy miliony przyjezdnych, w tym ponad siedem milionów
turystów, którzy w Polsce zatrzymali się na dłużej niż trzy
dni. Dziękuję bardzo i uprzejmie proszę Wysokie Komisje
o pozytywne ustosunkowanie się do tej poprawki.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję.

Dopuszczam jeszcze dyskusję na ten temat.

Bardzo proszę, pan minister chciał zabrać głos.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Wysoka Izbo, Panie Senatorze, ja starałem się prze-
konać pana senatora już wcześniej, że przede wszystkim
nie możemy tutaj ingerować w stosunki własnościowe. To
po pierwsze. Tam, gdzie jest określony właściciel nieru-
chomości, a jednak w większości przypadków na terenie
Polski właściciel nieruchomości jest do określenia, to na
nim spoczywają te obowiązki. Jeśli jest to gmina, to ona ma
wynikający z ustawy obowiązek to sprzątać. Jeśli natomiast
jest to własność prywatna, i na to chciałbym zwrócić uwagę,
to gmina, zgodnie z tym zapisem, musiałaby wkroczyć na
teren prywatny – czasem się zdarza, że szlak turystyczny
przebiega przez teren prywatny – i sprzątać ten teren, zdejm-
ując tym samym obowiązek – czasem bardziej kosztowny,
czasem mniej – z właściciela nieruchomości i pokrywając
koszty z własnych środków. To jest zadanie, które nigdzie
nie zostało uwzględnione podczas kalkulowania kosztów
funkcjonowania systemu. Nie umiem oczywiście powie-
dzieć, na jakich odbywałoby się to odcinkach ani jaka to
byłaby kwota – po prostu nie umiem porównać przebiegu
tras turystycznych przez nieruchomości prywatne, niemniej
jednak nie ma na to pieniędzy, a gminy i tak będą miały
dość wydatków.

Struktura tego pomysłu zawartego w projekcie ustawy
– czy też w tej chwili już w ustawie, omawiamy teraz prze-
cież poprawki do obowiązującej ustawy – polega na tym,
że jest on zamkniętą całością. Jeśli zrobimy w tym wyrwę
akurat dla szlaków turystycznych, to będzie jeszcze kilka
powodów, żeby się upomnieć o inne równie ważne rze-
czy. Akurat tu się nikt nie upomniał – oczywiście słusznie
może ktoś to podnieść – niemniej jednak, powtarzam, nie
jesteśmy finansowo przygotowani na to, żeby refinansować
gminom takie działania ze skarbu państwa. A same gminy
również z całą pewnością nie są do tego przygotowane,
żeby przejąć odcinki tras turystycznych, które przebiegają
przez własności prywatne.

Moim zdaniem system będzie działał, dlatego że prywatny właściciel nieruchomości, przez którą przebiega szlak turystyczny, jest zobowiązany z mocy ustawy utrzymywać ją w czystości. Czy będzie to robić, czy też nie, to już jest inna sprawa – od tego są jednak organa egzekucyjne, od tego jest cały system. I w ten sposób ten cały system jest ustawiony.

Wysoka Izbo, apeluję: naprawdę nie róbmy tego typu przedmiotowego wyłomu i nie nakładajmy dodatkowych obowiązków, które zupełnie nie mają pokrycia w jakichkolwiek środkach. Ten kosztorys, który jest w OSR i w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, nie przewiduje żadnych dodatkowych nakładów. Jeśli teraz jeszcze mielibyśmy obciążać budżet państwa... Akurat co do szlaków turystycznych, to ja sędzę, że są w całkiem niezłym stanie, tylko do tej pory to nie było egzekwowane, i w całkiem niezłym stanie możemy je utrzymać, tylko oczywiście, powtarzam, trzeba umieć to wyegzekwować. I ta ustawa, tak myślę, przewiduje odpowiednie do tego instrumenty. Zbyt duże jednak byłyby konsekwencje finansowe, żebym mógł w imieniu rządu, czy ministra środowiska, w tej chwili to określać. To jest niesłychanie karkołomna operacja. Namawiam więc Wysoką Izbę do odrzucenia tej poprawki. Opiniuję ją zdecydowanie negatywnie. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Udzielam głosu panu przewodniczącemu Sepiołowi.

Senator Janusz Sepioł:

Proszę jeszcze sobie wyobrazić, jaka jest obecna sytuacja. Obecnie utrzymanie czystości w ramach nieruchomości spoczywa na właścicielu. I ja nie znam przypadku, żeby z powodu okoliczności sprzątnia we własnym lesie ktoś blokował szlak turystyczny. To jest argument, którego praktyka nie potwierdza. Wydaje mi się więc, że złamanie zasady, że za porządek na swojej nieruchomości odpowiada właściciel, jest otwarciem drzwi, które powinny być szczelnie zamknięte – a takie nawet małe uchylenie drzwi spowoduje otwarcie ich na oścież.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Mam propozycję, żeby głosować. Była okazja na sesji plenarnej, żeby dyskutować o tej poprawce.

(*Senator Bogdan Pęk: Jedno zdanie.*)

Bardzo proszę, jedno zdanie – dopuszczam do głosu z sympatii.

Senator Bogdan Pęk:

Po namyśle przychyliam się do zdania pana ministra, dlatego że większość szlaków turystycznych przebiega przez lasy państwowe i przez parki narodowe. I co, gmina miałaby je sprzątać? No przecież nie gmina, to jasne.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (1)

(*Senator Alicja Zajac: Wnioskodawca też jest za?*)

Wnioskodawca nie jest członkiem komisji.

Jesteś za, tak?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Jeden głos za.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Kto jest przeciw? (13)

Kto wstrzymał się od głosu? (3)

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

I kolejna poprawka. To wniosek senatora Rulewskiego.

Bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka trzecia wprowadza fakultatywność w kwestii organizowania przez wójta przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości bądź przetargu na odbieranie i zagospodarowywanie tych odpadów. Usuwa z ustawy także przepis, zgodnie z którym spółki z udziałem gminy będą mogły odbierać odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na zlecenie gminy w przypadku, gdy zostały wybrane w drodze wspomnianych przetargów. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

I znowu zwyczajowo zwracam się do strony rządowej. Kwestia przetargu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Wysoka Izbo, stanowisko w tej sprawie jest absolutnie niezmiennie. Kwestia była dyskutowana na etapie przygotowywania tej ustawy, w czasie prac z samorządami, to znaczy z samorządem gospodarczym i samorządami terytorialnymi. Z naszej strony nie ma odejścia od niesłuchanie ortodoksyjnej linii, to znaczy obliigo przetargu. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (15)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Kolejna poprawka z wniosku senatorów Jackowskiego, Martynowskiego i Pęka, dotycząca małoletnich – mianowicie że liczbę mieszkańców małoletnich dzieli się przez dwa.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:

Pani Przewodnicząca, Wysoka Izbo, ja się zwierzę, że mam pięcioro dzieci i chętnie bym z tej poprawki skorzystał, jednak tego nie zrobię. Absolutnie nie możemy robić takiego wyłomu. Strona rządowa w żaden sposób nie może tego zaopiniować pozytywnie. I tu do argumentów, które już wcześniej przytaczałem, dodałbym jeszcze jeden: nie wyłącza się samorządów. Samorządy mają prawo do wyłączeń przedmiotowych, na przykład jak się segreguje odpady. Zachowajmy więc logikę postępowania. Po stronie samorządów są wymogi, które te samorządy muszą spełniać, niech więc idą swoją ścieżką. Jeżeli uznają, że ta ścieżka jest niewłaściwa, to mają pewien margines, aby dokonać korekcji. Nie uszczęśliwiamy więc, proponuję, tak trochę na siłę. Ja nie będę więcej argumentował. Opiniujemy to negatywnie.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję.
Pan senator Sepioł.

Senator Janusz Sepioł:

Ja mamy pytanie do wnioskodawców. Czy motywacja była, że tak powiem, socjalna, czy merytoryczna? Bo wiadomo, że dzieci śmiecą bardziej – i to, tak rozumiem, jest motywacja prorodzinna, z zakresu polityki społecznej. Natomiast motywacja merytoryczna byłaby taka, jak myślę, że liczbę osób powyżej sześćdziesiątego piątego roku życia powinno się dzielić przez trzy, bo starcy śmiecą mniej i są bardziej uważni.

(Brak nagrania)

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Jeżeli pan senator Pęk pozwoli, to zanim udzielę mu głosu, chcę przypomnieć, że w jednym z naszych zapisów w tej propozycji jest, iżby rada gminy mogła stosować zwolnienia z opłaty lub jej zmniejszenie – który to jest artykuł, chyba art. 2a dodawany w art. 6 lit. j – pobieranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi; gmina może pokryć koszty wyposażenia – to nie to... – nieruchomości w pojemniki lub worki... To też nie to... Aha, jest. Art. 1 ust 2 lit. b: po ust. 2 dodaje się ust 2a w brzmieniu: „2a. Rada gminy może różnicować”...

(Rozmowy na sali)

Do kolegi Pęka mówię – tak? „Rada gminy może różnicować stawki opłaty w zależności: od wielkości gospodarstwa domowego, liczby osób zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także rodzaju zabudowy”. Tak więc tutaj rada może wiele rzeczy zastosować. Literalnie te niepełnoletnie osoby nie są wymienione, ale rada gminy może zrobić wszystko, jeżeli zechce.

Bardzo proszę.

Senator Bogdan Pęk:

Odpowiadając senatorowi Sepiołowi, muszę powiedzieć, że dzieci nie śmiecą bardziej niż dorośli, tylko najwyżej robią bałagan w domu. A jak chodzi o objętość śmieci, to dorośli mają tu zdecydowaną przewagę. No nie chciałbym Wysokich Komisji posądzać o popieranie polityki antyrodzinnej. Wszak wszyscy dzisiaj, z premierem na czele, chcemy prowadzić politykę prorodziną. I zapisanie tego w ustawie byłoby jednoznacznym wskazaniem, że promuje się ludzi, którzy mają więcej dzieci – czego ojczyzna oczekuje. Tak więc lepiej to zapisać w ustawie niż dać gminom, bo gminy z chytrych, że tak powiem, nie będą chciały tego wprowadzić.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Pan senator Matusiewicz.

Senator Andrzej Matusiewicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, ja jestem wielkim zwolennikiem polityki prorodzinnej, sam mam pięcioro dzieci, ale chcę powiedzieć, że to jest taki dziwoląg prawny nieznanym w naszym ustawodawstwie. I gdyby tu byli wszyscy wnioskodawcy, to apelowałbym do kolegów, żeby wycofali tę poprawkę. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

(Senator Bogdan Pęk: Napisali to prawnicy, muszę powiedzieć.)

(Senator Janusz Sepioł: Ale z władzy...)

(Senator Bogdan Pęk: Ja bym tego nie powiedział, bo oni są z Biura Legislacyjnego.)

Ale merytorykę podsunęli senatorowie.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Szanowni Państwo, ucinamy swobodną dyskusję, przechodzimy do meritum.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto jest przeciwny? (10)

Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Lubię dzieci, ale...)

Ja też lubię dzieci.

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka piąta dotyczy związku międzygminnego. Proponujemy, aby organem egzekucyjnym oprócz burmistrza, wójta i prezydenta mógł być także zarząd związku międzygminnego.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:

Jak najbardziej pozytywnie...

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Pozytywnie. Dziękuję.
Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (14)
Kto jest przeciwny? (1)
Kto wstrzymał się od głosu? (0)
Poprawka zyskała akceptację.
Poprawka szósta była już przegłosowana.
Poprawka siódma, bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:**

Poprawka ta modyfikuje przepis przejściowy, który utrzymuje w mocy dotychczas podjęte przez rady gmin uchwały w sprawie opłat na gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Pragnę jedynie zwrócić uwagę Wysokich Komisji, że tego typu regulacja według opinii biura mieści się już w dotychczasowym przepisie art. 2, który tak naprawdę rozszerza ją tylko o to, że gminy muszą dostosować swoje uchwały w terminie trzech miesięcy. Tak więc proponowana zmiana zawiera się już... Skutek jej jest identyczny jak w przepisie dotychczasowym, z tym że przepis dotychczasowy ma jeszcze pewną modyfikację, mianowicie daje gminom trzymiesięczny okres na dostosowanie swoich uchwał do nowych przepisów. Dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W naszej opinii.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak:**

My częściowo podzielamy to zdanie...
Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.
Wysoka Izbo, częściowo podzielamy pogląd pana mecenasa, z tym że tu jest dosyć poważny niuans: tam jest obbligo, tu jest wybór. W związku z tym pozytywnie opiniujemy... Ci, co uchwalili, to mogą, ale nie muszą. I to jest ta różnica. W związku z tym pozytywnie opiniujemy przepis tej ustawy, trzymając się logiki całej ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.
Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (6)
Kto jest przeciw? (7)
Kto wstrzymał się od głosu? (4)
Poprawka nie uzyskała akceptacji.
Dziękuję bardzo.
I teraz głosujemy nad całością...
(Głosy z sali: Nie, nie.)
A, nie.
Dziękuję.
Sprawozdawca pozostaje bez zmian.
Dziękuję, Szanowni Państwo, zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 58)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii